

RAZGOVOR DUGOGODIŠNJI GRADONAČELNIK MALOG LOŠINJA POSTAO JE PRVI MINI

GARI CAPPELLI

Bio bih najsretniji kad bi se smanjio PDV u turizmu

Trebamo uvažavati stanje državnog proračuna i činjenicu da će nam 2017. biti vrlo teška u proračunskom smislu. **Nije PDV jedino što koči naše poduzetnike, a mislim da se HDZ-ova Vlada opredijelila za smanjenje parafiskalnih nameta, ističe Gari Cappelli**

Biljana SAVIĆ

Gari Cappelli, dugogodišnji gradonačelnik Malog Lošinja i bivši saborski zastupnik HDZ-a, novi je ministar turizma. Prije aktiviranja u politici bavio se i biznisom u obiteljskoj turističkoj agenciji, a kratko je radio i u Jadranskim luksuznim hotelima. Cappelli je 11. ministar turizma u samostalnoj Hrvatskoj i prvi s Kvarnera.

Kako tumačite činjenicu da je vaš prethodnik ostvario najbolju turističku sezonu do sada, te vjerojatno kao posljedica spomenutih rezultata, ostvario je i drugi najbolji rezultat na HDZ-ovoj izbornoj listi u 8. izbornoj jedinici, osvojivši značajno više preferencijalnih glasova od vas, pa mu usprkos svemu premijer Andrej Plenković nije dao povjerenje da i dalje vodi resor?

– Mislim da nije na meni da komentiram odluke predsjednika Vlade. Sa svojim prethodnikom sam dosta surađivao i kao gradonačelnik Lošinja na investicijskim projektima, i na izbornom programu HDZ-a za turizam. Čestitao sam mu na kvalitetnom vođenju resora u ovoj godini, a on je istaknuo da je resor u dobrim rukama. Svakako ćemo nastaviti suradnju, on će kroz Sabor sigurno dati doprinos daljnjem razvoju turizma, a ja ću kroz ministarstvo učiniti sve da se krucijalne stvari za turizam nađu na dnevnom redu Sabora.

A to su? Kako bi se reklo – čega ćete se najprije uložiti?

– Zakonodavni okvir je nešto što mi je u fokusu – pitanje rješavanja turističkog zemljišta koje će osloboditi potencijal u vrijednosti dvadesetak milijuna eura. Zakon se donosi već 15 godina, a želim taj proces dovesti do kraja. Osim toga, pozabavit ću se sta-

vljanjem u funkciju vojnih objekata u turističke svrhe, jer se nalaze na izvrsnim lokacijama za razvoj turizma. I dalje ću u okviru HTZ-a raditi na razvoju pred i possezona, ali i s pozicije ministra dogovoriti s jedinicama lokalne samouprave benefite za one koji rade tijekom cijele godine. Bez takvog uključivanja neće biti kvalitetnog razvoja Hrvatske 365. Zatim, predviđet ćemo i daljnji razvoj projekta CRO kartice, odnosno poticanja domaćeg turističkog prometa koji će također učiniti puno i za razvoj turizma izvan glavne sezone, ali i za razvoj kontinentalnog dijela Hrvatske. Također, provest ćemo proces rekategorizacije privatnog smještaja, za koji smatram da je nužan jer također nije proveden zadnjih 15 godina.

Može i bolje

Protekla je sezona bila rekordna. Što je najviše utjecalo na rezultate, izuzmemo li često naglašavanu sinergiju svih ljudi u turizmu? Koji su projekti najzaslužniji za odličnu minulu sezonu?

– Dobru sezonu prije svega možemo zahvaliti kvalitetnoj pripremi u promociji i marketingu, pregovorima o novim letovima i suradnjom s turoperatorima, posebno u vremenu pred i possezona. Zatim su tu nove investicije – ove godine otvoreno je 40 novih hotela, čime povećavamo udio hotelskog smještaja, omogućavamo veći priljev turista u glavnoj turističkoj sezoni i povećavamo udio turista koji su kvalitetniji potrošači. Sve to, uz dobro vrijeme, pa i kompliciranu sigurnosnu situaciju u nama konkurentskim zemljama, dovelo

Rješavanje pitanja turističkog zemljišta jedan je od mojih prioriteta

je do najkvalitetnije sezone do sada u kojoj će se do kraja godine ostvariti više od 90 milijuna noćenja, što je 10 milijuna više nego lani. Naravno da uvijek može bolje i zato ćemo odmah prionuti pripremi sljedeće godine.

Predsjednik ste HDZ-ova Odbora za turizam, pa pretpostavljamo da ste do srži upoznat sa stanjem u turističkom sektoru pa očekujemo da znate da se takozvani veliki strateški državni projekti, poput Brijuni Rivijere, hotelskog resorta u NP Brijuni i drugih godinama ne pomiču s mrtve točke. Je li konačno došlo vrijeme da se u svrhu njihove realizacije potencijalnim investitorima umjesto instituta prava vlasništva, koji očito predstavlja najveću prepreku ulagačkim aktivnostima, ponudi institut prava građenja?

– Kao što ste sami rekli, s većinom projekata sam upoznat tako da znam da razvoj otočja Brijuni vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Vrlo brzo ću sjesti s kolegom Dobrovićem i vidjeti u kojoj je fazi daljnji razvoj projekta. Što se tiče Brijuni Riviere, informiran sam da su određene lokacije u fazi pripreme (Hidrobaza, Saccorggiana, Pineta...) te vjerujem da ćemo u dobroj suradnji sa Središnjim uredom za upravljanje državnim imovinom i CERP-om naći najbolja rješenja. Tako bi se lokacija Muzil primjerice trebala realizirati upravo kao i projekt Kupara – s pravom građenja na 99 godina. S DUUDI-jem Ministarstvo ima vrlo dobru suradnju, posebice kroz strateške projekte te očekujem nastavak dobre suradnje i u ovom mandatu.

Strategijom razvoja hrvatskog turizma predviđeno je da ćemo 2020. godine ostvarivati između 14,3 i 16 milijardi eura od turizma. Uz povećanje potrošnje turista, povećanje bro-

ja dolazaka i noćenja, treći stup ove, rekli bismo vrlo ambiciozne brojke, predstavljaju investicije u sektor koje bi u razdoblju 2104. – 2020. kumulativno trebale iznositi 7 milijardi eura. Usprkos snažnom investicijskom zamahu u posljednje dvije godine, investicije se ne realiziraju niti u 50 posto od predviđenog. K tome investiraju već etablirani turistički sustavi, dok novih greenfield investicija ima vrlo malo.

– Ukupna turistička potrošnja ove bi godine trebala dosegnuti više od 9,5 milijardi eura prihoda od turizma, a prema procjenama nekih analitičara, i više. Što se turističkog prometa tiče, on je već nadmašen u odnosu na samu projekciju. To znači da moramo gostima ponuditi kvalitetnije sadržaje, atrakcije, pa ako hoćete i smještaj kako bi oni više trošili. Što se samih investicija tiče, mislim da idemo u dobrom smjeru. Prolazno vrijeme koje je bilo zadano za 2015. godinu je ispunjeno, a u sljedećoj godini najavljeno je otvorenje 50-ak novih hotela u vrijednosti barem 800 milijuna eura. Ako uz to zbrojimo strateške projekte i ostale velike projekte koji su u najavi, dolazimo do značajno većih brojki. U svakom slučaju smatram da prvo trebamo riješiti naš brownfield portfelj, na čelu s neiskorištenom vojnom imovinom, te da za realizaciju cjelokupne strategije razvoja prije svega moramo imati u vidu najkvalitetniji resurs koji imamo, a to je prostor.

Pomak u kvaliteti

Tu je opet prepreka neriješen problem turističkog zemljišta, koji usporava i investiranja u autokampove? Kako planirate riješiti taj problem?

– Rješavanje pitanja turističkog zemljišta jedan je od mojih prioriteta. I sam sam se kao gradonačelnik Malog Lošinja susretao s in-

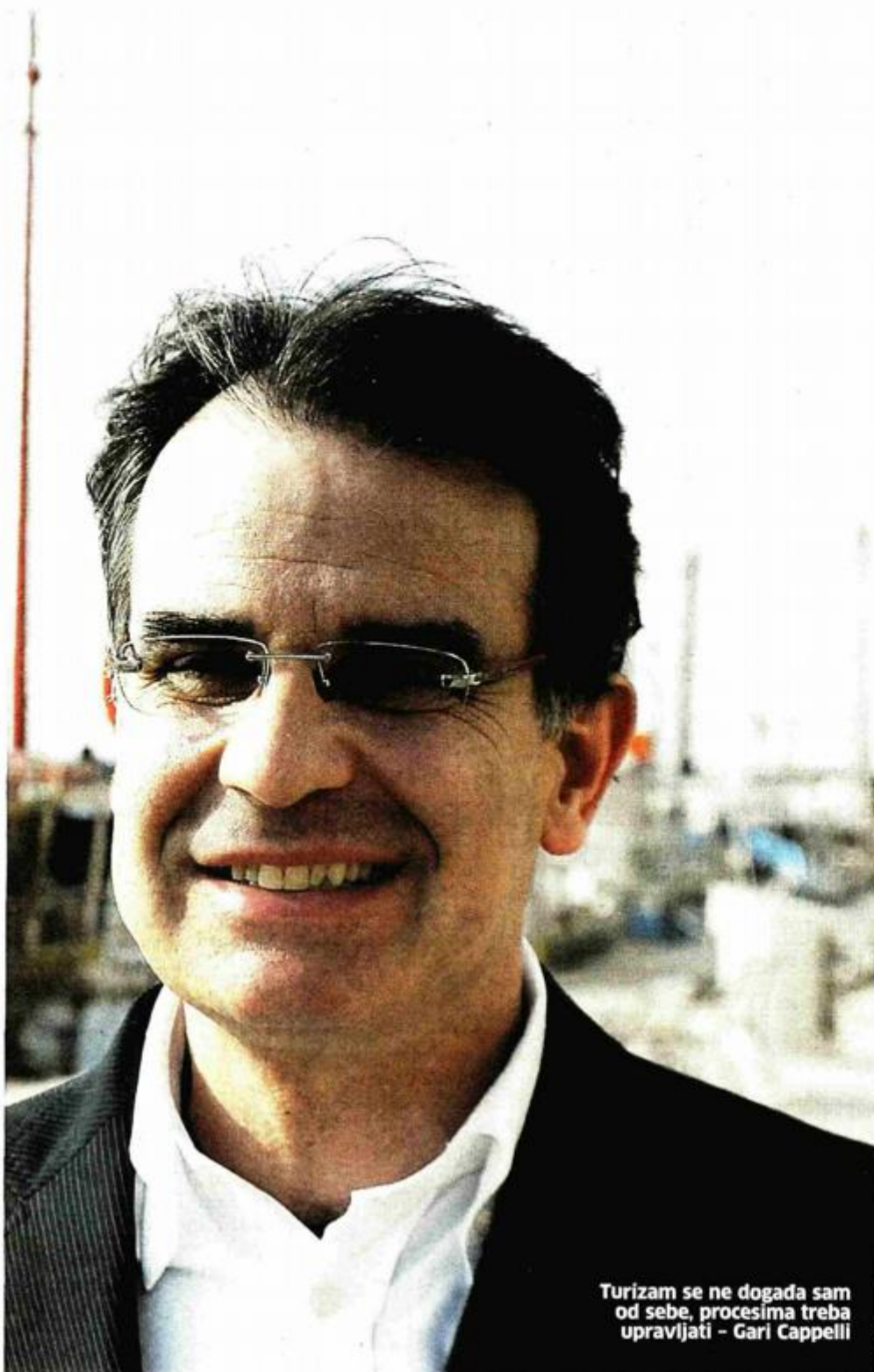

Činjenica da su selektivni oblici turizma razmješteni u raznim ministarstvima nije dobra za razvoj turističkih proizvoda

vestitorima koji imaju problem s investiranjem zbog našeg zakonodavstva. Upravo zato jedan od mojih prvih poteza bit će sazvati radnu skupinu za turističko zemljište, analizirati prijedlog zakona te s Ministarstvom pravosuđa uskladiti naš prijedlog kako bismo vrlo skoro u Vladinu proceduru uputili prijedlog zakona. Rješavanje tog pitanja omogućit će investicijski val ulaganja u kamping segment, pri čemu u većem dijelu zaostajemo u odnosu na konkurenciju. Povećanjem kvalitete i sadržaja u kampovima te uzimajući u obzir da je Hrvatska autodestinacija, možemo brzo napraviti kvalitetan pomak i početi privlačiti kvalitetniji segment gostiju. **Smatrate li da strateški marketinški plan hrvatskog turizma kasni u implementaciji? Mislite li da ga možete realizirati?**

– Strateški marketinški plan dokument je Hrvatske turističke zajednice čiji je direktor odgovoran za njegovu implementaciju. S direktorom Ratomireom Ivičićem imao sam priliku razgovarati odmah po primopredaji. Sljedeći tjedan upoznat će me i njegovi suradnici dublje s njihovim radom pa ću moći dati kvalitetnu ocjenu. Ono što za sada mogu reći jest da je meni osobno sustav turističkih zajednica, njihove zadaće, raspodjela boravišne pristojbe i članarine jedan od prioriteta za unapređenje. Prije svega tu mislim na decentralizaciju, promjenu visine boravišne pristojbe na način da se odredi okvir unutar kojeg se treba kretati, a o samoj visini odlučuje sama jedinica lokalne samouprave. Tako treba rješavati pitanje raspodjele pristojbe od nautičara, koja mora ostati tamo gdje se naplaćuje, omogućili bismo kvalitetnija sredstva turističkim zajednicama za donošenje

TAR TURIZMA S KVARNERA

Turizam se ne događa sam od sebe, procesima treba upravljati – Gari Cappelli

odluka što su njihovi prioriteti, koji su strateški projekti i kako žele upravljati destinacijama na kojima djeluju. Tek nakon toga, kada imamo kvalitetne proizvode, možemo raditi kvalitetniju promociju i marketing.

Hoćete li raditi neke radikalne kadrovske promjene u turističkim zajednicama ili u njihovu ustroju?

– Prije svega želim sjesti sa strukom i vidjeti promišljanja. U ministarstvu postoji organizirana radna skupina za izmjenu Zakona o turističkim zajednicama, koja je već započela s radom na izmjenama zakona. Sigurno ništa neću lomiti preko koljena, sve moje odluke donijet ću u suglasju sa strukom koju dobro poznajem te temeljeno na kvalitetnoj pripremi i raspravi. Sustav sigurno treba mijenjati, jer su se promijenile i zadaće turističkih zajednica, ali i cjelokupan okvir poslovanja.

Upravljanje procesima

Turistički sektor u Hrvatskoj jedan je od najoprećenijih u mediteran-

skom okruženju kad su u pitanju fiskalni i parafiskalni nameti, pri čemu HUH argumentirano i s pravom naročito ističe problem prevelikog PDV-a, dokazujući to računom da bi njegovo smanjenje u kratkom razdoblju rezultiralo povećanjem investicija u sektor, zapošljavanjem, posljedično i većim prihodom u proračun. Hoćete li ići prema ministru financija s prijedlogom za smanjenje PDV-a u turizmu?

– S ministrom Zdravkom Marićem svakako ću razgovarati, no trebamo uvažavati stanje državnog proračuna i činjenicu da će nam 2017. godina biti vrlo teška u proračunskom smislu. Nije PDV jedino što koči naše poduzetnike, a mislim da se HDZ-ova Vlada opredijelila za smanjenje parafiskalnih nameta. Turistička članarina se i sljedeće godine smanjuje za 5 posto. Kao ministar turizma sigurno bih bio najsretniji kad bi se i PDV na ugostiteljstvo i smještajne usluge smanjio.

Nautički turizam ostvaruje skromnih 700 milijuna

na kuna ukupnog turističkog prihoda. Što treba učiniti s ACI-jem? Treba li tvrtku izravno prodati, doka-pitalizirati ili ostaviti u većinskom državnom vlasništvu?

– Za mene je nautika strateški važan dio razvoja turizma, a ACI strateška tvrtka u smislu razvoja tog turističkog proizvoda. Upravljanje ACI-jevima lukama, zapravo znači upravljanje s više od 20 turističkih destinacija, pa smatram da bi on svakako trebao ostati u hrvatskim rukama. O modelu daljnjeg razvoja ACI-ja razgovarat ćemo svakako ubrzo sa svim uključenim akterima. Po funkciji sam ujedno i predsjednik Skupštine ACI-ja pa ću se svakako i tu uključiti u dubinsku analizu i snimanje stanja.

U financijskom smislu, u što bi trebalo najviše ulagati u hrvatskom turizmu i koja će biti prva kapitalna ulaganja?

– Ministarstvo turizma uskoro će donijeti odluku o ulaganju 15 milijuna kuna u turističku infrastrukturu – ulaganjem u projekte javne turističke infrastrukture,

Prvi putnici na lošinjskom aerodromu u prvoj polovici 2018.

Kada će na lošinjski aerodrom sletjeti prvi putnici?

– U suradnji s Jadrankom d.d. Lošinj se posljednjih godina predstavlja svjetskom tržištu na jedan drugačiji način, kao destinacija s velikim iskorakom u hrvatskom turizmu. Aerodrom mijenja povijest turizma otoka Lošinja, ali i susjednih otoka. Ubrzat će se protok gostiju i spriječiti prometni problemi poput stvaranja gužvi na prometnicama. Ova zračna luka radi se za interes svih turističkih dionika, od hotela do privatnih iznajmljivača, jer ipak najveći broj posjetitelja odabire upravo privatni smještaj tijekom boravka u destinaciji. To je projekt od iznimne važnosti za Grad Mali Lošinj s obzirom na sve dosadašnje investicije te na destina-cijski brend menadžment koji smo na Lošinju započeli provoditi još 2006. godine. Kako projekt ima snažnu podršku Ministarstva i DUUDI-ja, vjerujem da će na novi aerodrom prvi putnici sletjeti u prvoj polovici 2018. godine.

Jedinstven Kvarner

Kako gledate na razvoj turizma na Kvarneru?

– Kvarner je za mene regija zdravlja, wellbeing – u kojem tri destinacije imaju tradiciju dulju od 100 godina zdravstvenog turizma – Lošinj, Opatija i Crikvenica. Rab kao otok sreće, zlatni otok Krk, otok Cres, Rijeka kao potencijalno središte medicinskog turizma s klasterom medicinskog turizma, te Novi Vinodolski kao odličan primjer spoja ponude sunca i mora s ruralnim zaleđem. Kvarner je prepun još nedovoljno marketinški iskorištenih različitosti i privlačnosti. Osvrnuo bih se na Gorski kotar koji smatram da je potrebno jedinstveno promovirati kao jednu destinaciju. Također, potrebno je pojačati još više aktivnosti i sinergiju sa promocijom Gorskog kotara u primorskim destinacijama. Važno je da gost skrene s autoceste s namjerom dođe i ostane nekoliko dana te uživa u Gorskome kotaru u svako doba godine. Smatram da je bitno da se aktivnosti ne disperziraju, već je potrebno marketinške aktivnosti ujediniti, sagledati ukupne probleme, nedostatke i pozitivne elemente te na taj način uštedjeti sredstva i vrijeme. Ovako privlačna i raznolika regija kao Kvarner je jedinstvena, nema je u Hrvatskoj ali ni šire.

Biografija

Gari Cappelli je rođen 16. svibnja 1961. u Malom Lošinju gdje je pohađao srednju pomorsku školu, a kasnije je diplomirao na Pomorskom fakultetu u Rijeci. U HDZ se učlanio 1992. godine, a 1999. godine odlazi u Generalni konzulat Republike Hrvatske u Trstu gdje je bio zadužen za gospodarsku suradnju. Cappellijevi naime, već nekoliko generacija žive na Lošinju, a podrijetlom su iz Padove. Gari Cappelli se 2005. godine kandidira za gradonačelnika Malog Lošinja i na toj funkciji obavlja već treći mandat. Mali Lošinj se uz njegovo vodstvo prometnuo kao »Otok vitalnosti« na međunarodnoj turističkoj karti postaviši i vodeća otočna destinacija u Hrvatskoj. Mali Lošinj je u nas pionir u upravljanju turističkom destinacijom. Cappelli je bio i saborski zastupnik HDZ-a u šestom sazivu Hrvatskog sabora (od siječnja 2008. do prosinca 2011.) i predsjednik je Odbora za turizam u HDZ-u.

poput plaža, centara za posjetitelje ili cikloturističku infrastrukturu stvara se nova atrakcijska osnova ili se primjerenije valorizira prirodna i kulturna baština. Time se podiže atraktivnost pojedinih destinacija, a samim time i konkurentnost cjelokupnog turizma. S druge strane, pitanje zračne povezanosti sve je prisutnije, posebice uzimajući u obzir produljenje sezone. S obzirom na to da i sam dolazim s otoka, znam koliko je to pitanje razvoja malih zračnih pristaništa važno, pa smatram da bi to trebalo biti strateški prioriteti ove Vlade.

Što vas najviše žulja u hrvatskom turizmu?

– Svatko tko misli da se

turizam događa sam od sebe, potpuno je u krivu. To su procesi kojima valja upravljati, a ministarstvo kao regulator trebao bi osiguravati kvalitetan okvir za upravljanje. Činjenica da su selektivni oblici turizma razmješteni u raznim ministarstvima sigurno nije dobra za razvoj turističkih proizvoda. Počevši od ACI-ja koji smo prije spomenuli pa sve do zdravstvenog turizma, o čemu sam već i razgovarao s ministrom zdravstva Milanom Kujundžićem. Imamo oko 500 milijuna eura spremnih investicija u zdravstveni turizam koji je najbrže rastući, a mi nismo spremni za neke stvari. To se mora riješiti, jer su oni u tim velikim mi-

nistarstvima marginalizirani, a u osnovi su turizam.

Rovinj je svakoga tjedna obarao sve rekorde po broju noćenja i po dolascima. Možete li nam pojasniti fenomen Rovinja?

– Prema podacima iz sustava eVisitor, do danas je u Hrvatskoj ponovo najveći broj noćenja ostvario grad Rovinj – 3,4 milijuna noćenja i 545 tisuća dolazaka. U Rovinju se godinama ostvaruje kvalitetna sinergija javnog i privatnog sektora, najveće hotelske kuće koja kontinuirano ulaže u svoje proizvode i ulaže u destinaciju te turističke zajednice kao podrške. To je primjer kvalitetnog upravljanja destinacijom i prezentacije na tržištu.

Vojne objekte privesti svrsi

I na Lošinju ima vojnih objekata koji nisu privedeni svrsi?

– Kao što sam to radio kao gradonačelnik, i kao ministar zalagat ću se za isto – vojne objekte, pogotovo one neiskorištene, proglašene neperpektivnima, moramo privesti svrsi. Uvijek sam isticao kako mi je žao kada vidim da razni vojni objekti zjape prazni umjesto da država prepozna njihovu vrijednost i stvori uvjete kojima će investitorima omogućiti njihovo stavljanje u funkciju, pa čak i onda kada njihova svrha nije isključivo turistička. Navest ću primjer nove Gradske knjižnice i čitaonice koju smo izgradili 2012. godine nakon što je Gradu prepuštena kao bivši Dom JNA i svakako je dodatno obogatila kulturnu ponudu na Lošinju. Također, puno se govorilo i o projektu Plavog svijeta, odnosno Centru za znanost o moru koji je planiran u još jednom vojnom objektu na Lošinju, i koji je dobio podršku Grada i Ministarstva turizma, izrađena je dokumentacija i projekt je u potpunosti spreman za prijavu na EU fondove. Međutim, koči ga pitanje vlasništva i administracije koja umjesto podrške, investitorima na taj način donosi dodatne poteškoće. To je ono na čemu ja želim poraditi i za što ću se osobno zalagati. Ovdje ne govorim samo o vojnim objektima na Lošinju, već u čitavoj Hrvatskoj. Apсурd je ne iskoristiti taj golemi potencijal.